

Київський національний університет культури і мистецтв

Кафедра інформаційних технологій

	Назва дисципліни (курсу)	Управління даними досліджень і публікаційний дизайн наукової діяльності	
	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий), PhD	
	Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
	Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Освітньо-наукова програма	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Форма навчання	денна	
	Адреса викладання	вул. Євгена Коновальця, 36	
	Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра інформаційних технологій	
	Семестри	III	
	Обсяг	Загальна кількість годин	
		<i>150</i>	
		Кількість кредитів	
		<i>5</i>	
		Лекції	
		<i>24</i>	
		Практичні заняття	
	<i>28</i>		
Самостійна робота			
<i>98</i>			
Форма звітності	іспит (III семестр)		
Тип дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова		
Мова навчання	Українська		
Викладач	Гранчак Тетяна Юріївна		
Контактна інформація	ibas.knukim@gmail.com		
Програма дисципліни	https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=2627		

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямований на ознайомлення здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) з теоретичними і практичними аспектами підготовки і оприлюднення якісних наукових публікацій, сучасними інформаційно-комунікаційними ресурсами і сервісами для підготовки і публікації результатів наукових досліджень.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розвиток у студентів академічної культури, формування комплексу знань і практичних навичок, необхідних для підготовки і публікації якісних наукових праць, ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних ресурсів і сервісів у процесі підготовки і публікації результатів наукових досліджень.

Завдання:

- сформувати уявлення про науковий текст, стилі і жанри наукового мовлення і ключові принципи академічного письма;
- розкрити сучасні вимоги до публікаційної активності наукового і науково-педагогічного працівника, організаційно-правові засади підготовки і оприлюднення результатів наукових досліджень;
- сформувати уявлення про особливості композиційної структури наукової статті, дипломної роботи, дисертаційного дослідження;
- розкрити особливості використання джерел під час написання наукового тексту, сформувати знання правил і стилів цитування, оформлення бібліографічних посилань;
- окреслити морально-етичні засади наукової діяльності, обґрунтувати значення академічної доброчесності для підвищення ефективності наукових досліджень;
- сформувати розуміння поняття академічного плагіату, шляхів запобігання недоброчесним академічним практикам;
- сформувати знання алгоритму оприлюднення наукової інформації, розуміння завдань і процедури рецензування;
- окреслити специфіку інтернет-середовища як простору наукової комунікації і доступу до наукової інформації;
- розкрити підходи до використання актуальних інтернет-ресурсів і сервісів для підтримки наукового дослідження;
- сформувати уявлення про філософію та ініціативу відкритого доступу до інформації, поняття Золотого і Зеленого шляхів відкритого доступу, обґрунтувати значення в системі наукової комунікації репозитаріїв, архівів і журналів відкритого доступу;
- сформувати уявлення про наукометричні бази і їх значення для оцінки і аналізу наукової діяльності;
- обґрунтувати місце наукових журналів у системі наукової комунікації, сформувати уявлення про фахові видання і вимоги до них;
- розвинути академічну культуру студентів, обґрунтувати роль менторства в системі проведення наукового дослідження і підготовки наукової публікації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні

знати:

- стилі і жанри наукового мовлення і ключові принципи академічного письма;
- нормативно-правові засади підготовки і публікації результатів наукових досліджень;
- актуальні вимоги до публікаційної активності науковця;
- вимоги до фахових публікацій і наукових статей у журналах, що індексуються в наукометричних базах даних Web of Science і Scopus;
- вимоги до дисертаційних досліджень і апробації отриманих наукових результатів;
- особливості композиційної структури наукової статті, дипломної роботи, дисертації;
- правила цитування і стилі оформлення бібліографічних посилань;
- зміст понять академічна доброчесність і академічний плагіат, ознаки академічного плагіату;

- способи перевірки наукового тексту на наявність академічного плагіату;
- принципи проектування та функціонування автоматизованих БД, семантичного вебу, веб-сервісів та соціальних медіа;
- сучасні інтернет-ресурси і сервіси для підтримки наукового дослідження і оприлюднення наукових результатів, репозитарії, архіви і журнали відкритого доступу;
- можливості використання автоматизованих технологій для вирішення практичних, управлінських, науково-дослідних і прогностичних завдань у професійній діяльності;
- можливості використання наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, Google Scholar для оцінки наукової діяльності;
- норми і цінності академічної культури, роль менторства в системі проведення наукового дослідження і підготовки наукової публікації.

уміти:

- аналізувати інформаційні потоки та масиви з метою відстеження тенденцій розвитку предметної сфери;
- використовувати під час підготовки наукової публікації сучасні інтернет-ресурси і сервіси для підтримки наукового дослідження, отримання і оприлюднення наукових результатів;
- коректно цитувати використані джерела;
- оформити список бібліографічних покликань різними стилями;
- підготувати наукову публікацію за темою дослідження відповідно до актуальних вимог чинного законодавства, послуговуватись моделлю IMRaD;
- застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової та управлінської інформації, здійснювати анотування і реферування інформації;
- розробляти програму та виконувати складні наукові дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та високоспеціалізованого інструментарію прикладного аналізу;
- здійснювати самоархівування і управління дослідницькими даними;
- керувати власними профілями у наукометричних базах і академічних мережевих спільнотах;
- застосовувати інструментарій наукометричних баз Web of Science, Scopus, Google Scholar для оцінки наукової діяльності;
- професійно виконувати організаційно-управлінські, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному ринках праці;
- розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем предметної галузі.

володіти:

- здатністю використовувати сучасний інформаційно-комунікативний потенціал інтернет-середовища для підтримки наукового дослідження і оприлюднення наукових результатів;
- здатність відстежувати тенденції розвитку предметної сфери шляхом проведення аналізу інформаційних потоків та масивів;
- навичками написання наукових текстів різних стилів і жанрів;
- здатністю застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової та управлінської інформації, навичками анотування, реферування, структурування наукових текстів;
- категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом в галузі інформаційних наук, документознавства, бібліотекознавства та архівознавства;
- здатністю використовувати автоматизовані технології для вирішення практичних, управлінських, науково-дослідних і прогностичних завдань у професійній діяльності, застосовувати інструментарій наукометричних баз Web of Science, Scopus, Google Scholar для оцінки наукової діяльності;
- здатністю застосовувати комп'ютерні технології з метою вдосконалення професійної діяльності, розуміти принципи проектування та функціонування автоматизованих БД,

семантичного вебу, веб-сервісів та соціальних медіа;

- навичками наукової комунікації;

- нормами і цінностями академічної культури;

- здатністю професійно виконувати організаційно-управлінські, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринках праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ **РОЗДІЛ 1. ПУБЛІКАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

ТЕМА 1.1. НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ І АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА ДОСЛІДНИКА.

Місце курсу в системі підготовки магістрів інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Зв'язок з такими курсами освітньої програми, як «Інформаційно-комунікаційні технології науково-педагогічної діяльності (за фаховим спрямуванням)», «Методологія і організація наукових досліджень», «Методика викладання у вищій школі». Практична спрямованість курсу. Форми і методи самостійної роботи студентів. Учбово-методичне забезпечення курсу.

Академічна культура: поняття і функції. Поняття академічної культури дослідника. Спрямованість на наукове пізнання. Заклад вищої освіти як середовище формування академічної культури. Наукове мовлення як вияв академічної культури. Наукова лексика. Фахова мова.

Науковий стиль мовлення і його різновиди (науковий, навчально-науковий, науково-популярний, науково-довідковий, науково-діловий, науково-інформативний). Жанри різновидів наукового стилю: наукова стаття, наукова монографія, кваліфікаційна робота, дисертація, доповіді, тези; підручники, посібники тощо; науковий звіт, положення, інструкції і т. п.; реферат, анотація тощо; словники, довідники.

Основні характеристики наукової мови: інформативність, ясність і об'єктивність викладу, обґрунтованість і логічна послідовність, монологічний характер викладу, точність та однозначність, лаконічність, нейтральність. Цінність, оригінальність і новизна як ключові ознаки наукового тексту. Поняття псевдонауковості. Простота і ясність викладу як запорука цитованості.

Опанування академічним письмом як необхідна компетентність науково-дослідної діяльності, фахової і міжкультурної комунікації.

ТЕМА 1.2. ПУБЛІКАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ НАУКОВЦЯ: ВИМОГИ І СТРАТЕГІЇ.

Наукове дослідження як творчий процес. Наукова публікація як результат наукової діяльності.

Вимоги щодо публікаційної активності науковця. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», від 6 березня 2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з

присудження ступеня доктора філософії». Наказ від 15.01.2018 р. № 32 Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України». Наказ від 17.10.2012 р. № 1112 Міністерства освіти і науки України «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук». Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 р. № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам». Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2018 р. № 1008 «Деякі питання державної атестації наукових установ». Постанова Президії НАН України від 15.03.2017 р. № 75 «Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ Національної академії наук України».

Основні суб'єкти публікаційного процесу: автор, установа, наукові журнали. Мотиваційні чинники підготовки публікацій. Публікаційні стратегії: лінійна (від наукової гіпотези – до наукової публікації) або циклічна (від наукового журналу – до наукової гіпотези і від наукової гіпотези – до наукової публікації).

«Publish or perish» і недоброчесні публікаційні практики.

Наукова комунікація (спільні науково-дослідні проекти, міжнародні конференції тощо) як середовище сприяння публікаційній активності. Наукове керівництво і менторство у формуванні історії публікаційної активності дослідника.

ТЕМА 1.3. КУЛЬТУРА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ І АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Поняття академічної доброчесності.

Недоброчесні академічні практики: академічний плагіат, оприлюднення твору, написаного третьою особою на замовлення, фальсифікація, реплікація; републікація, рейрайт, компіляція.

Лист від 15.08.2018 р. № 1/11-8681 Міністерства освіти і науки України «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)».

Поняття і види академічного плагіату. Самоплагіат і самоциткування.

Способи виявлення наявного в тексті академічного плагіату. Програми Unicheck та Etxt Антиплагіат. Глибинна ручна перевірка тексту на наявність некоректних запозичень. Громадська антиплагіатна ініціатива «Дисергейт».

Шляхи запобігання академічному плагіату. Правила цитування.

Кодекси академічної доброчесності. Етичний кодекс вченого України.

ТЕМА 1.4. НАУКОВА СТАТТЯ ЯК ОСНОВНИЙ ВИД НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ: ВИМОГИ І КОМПОЗИЦІЙНА СТРУКТУРА. МОДЕЛЬ IMRAD.

Наукова комунікація (усна і письмова) як умова формулювання наукової гіпотези. Відбір і опрацювання наукового доробку за обраною проблематикою. Конкретизація проблемного питання.

Визначення методів і джерельної бази дослідження. Вимоги до джерел публікації: актуальність, достовірність, релевантність.

Теоретичні засади (загальне) і прикладні аспекти (конкретне) наукової публікації. Цитування як інструмент обґрунтування висловлених положень. Презентативність

даних, отриманих емпіричним шляхом.

Аргументація новизни презентованих результатів.

Композиційна структура наукової статті. Модель IMRaD (Introduction–Methods–Results–and Discussion). Альтернативні варіанти IMRaD-моделі.

Структура вступу: актуальність, огляд наукового доробку за темою, окреслення проблемного (дослідницького) питання, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

Вимоги до основної частини наукової публікації (логічність, послідовність, зрозумілість, обґрунтованість).

Ілюстративний матеріал і таблиці в науковому тексті.

Функції і структура дискусії.

Підходи до написання висновків.

Вимоги до назви публікації.

Анотація і ключові слова як запорука «видимості» публікації. Структура анотації. Модель «РА+MeRCi». Компресія наукового тексту.

Співвідношення і взаємозв'язок компонентів типової структури наукової статті.

Оформлення переліку джерел і порядок цитування. Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань, особливості використання. Бібліографічний опис використаних у статті літературних джерел як індикатор якості наукового тексту та інструмент просування публікації. Бібліографічні менеджери: EndNote, Bibus, JabRef, Papers, Paperpile, ReadCube, Referencer, Zotero, Mendeley та інші.

ТЕМА 1.5. ДИСЕРТАЦІЙНА РОБОТА ЯК НАУКОВА ПРАЦЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ.

Дисертаційні роботи як роботи кваліфікаційного рівня. Види дисертаційних робіт. Сучасні вимоги МОН до дисертаційних досліджень. Обсяги дисертаційних робіт. Поняття друкованого авторського аркуша і умовного авторського аркуша. Принципи написання тексту дисертаційної роботи: об'єктивність, своєрідність, цілісність, системність, зв'язність. Вимоги до оформлення ілюстративного матеріалу і таблиць.

Структура дисертаційної роботи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки. Формулювання теми дисертації. Композиційні елементи вступу. Огляд літератури і методи дисертаційного дослідження. Написання висновків дисертації. Формула відповідності мети, завдань, висновків і наукової новизни дослідження. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.

Правила оформлення дисертаційних робіт. Відгук на дисертаційну роботу.

Вимоги до опублікування результатів дослідження.

Апробація матеріалів дисертації. Наукові конференції як платформи наукової комунікації. Публічне виголошення доповіді. Особливості підготовки тез доповіді.

ТЕМА 1.6. ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.

Корпоративна етика, партнерство і етикет.

Наукова етика і науковий (академічний) етикет. Мовний етикет у науковому стилі. Академічний етикет письмового наукового дискурсу. Авторська множина в

академічних текстах. Acknowledgements і Funding в наукових публікаціях як прояв добросовісних академічних практик у письмовому науковому дискурсі.

Правила етикету під час захисту дипломної та дисертаційної роботи.

Мовний етикет наукового листування. Етикетні вислови на початку і завершенні листа. Обов'язковість відповідей. Стандарти і шаблони англomовного листування.

Етичні аспекти співавторства і спільних заявок на отримання грантових пропозицій.

Партнерство і етика взаємовідносин «дослідник – науковий керівник», (взаємозалежність, взаємоповага, взаємовигідна співпраця як запорука успішного виконання дослідження). Етика ієрархій.

Менторство як модель трансферу академічних практик.

Науковий діалог. Поняття і специфіка наукової дискусії. Правила коректного ведення дискусії. Значення аргументації.

РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІННЯ ДАНИМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

ТЕМА 2.1. НАУКОВІ РЕСУРСИ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ.

Свобода як цінність. Відкрита наука: заходи та інструменти розвитку. Відкритий доступ до інформації: філософія, політика, практика. Будапештська ініціатива відкритого доступу (2001 р.). Ольвійська Хартія (2009 р.). План S. План U. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (№ 537-V від 9 січня 2007 р.) у забезпеченні доступу до результатів наукових досліджень, створених за рахунок коштів Державного бюджету України.

Золотий і Зелений шляхи відкритого доступу.

Види наукових журналів відкритого доступу.

Портал Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського «Наукова періодика України». Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України (НБУВ, ІПС НАНУ). «Наукова періодика України» (URAN). Директорія журналів відкритого доступу Directory of Open Access Journals. Портали Electronic Journals Library (Elektronische Zeitschriften bibliothek EZB), Open J-Gate, Springer Open.

Репозитарії відкритого доступу. Самоархівування. Конструктор ліцензій ліцензії Creative Commons.

arXiv – відкритий архів рефератів та повних текстів наукових публікацій.

DOAR – Показчик репозитаріїв (електронних архівів) відкритого доступу університетів та наукових організацій світу. ROAR – Реєстр архівів відкритого доступу університетів та наукових організацій світу. Гарвестер української наукової інформації. Гарвестери наукової інформації OAIster, BASE, ScientificCommons.org.

CORE – міждисциплінарний агрегатор досліджень відкритого доступу.

ELibUkr-OA – міжуніверситетський мультидисциплінарний відкритий е-архів.

Інституційні репозитарії відкритого доступу.

Пошукові системи наукової інформації: BASE (Bielefeld Academic Search Engine), CiteSeer, OAIster.org, Open Directory Project, SCIRUS, WorldCat, WorldWideScience.org, Science Research Portal, FindArticles, PubList.com.

Електронні колекції і бібліотеки.

Електронні бази, бібліотеки і репозитарії дисертацій: DART-Europe, OATD (Open Access Theses and Dissertations), Networked Digital Library of Theses and Dissertations

(NDLTD) та ін. Бібліотека авторефератів – повнотекстова електронна база авторефератів дисертацій, захищених в Україні з 1998 по 2011 рр. (ресурс Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського).

ТЕМА 2.2. МІЖНАРОДНІ НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ.

Наукометричні бази даних як середовище наукової комунікації: недоліки та переваги, можливості для пошуку авторів, журналів і публікацій.

Web of Science (WoS) – провідна міжнародна реферативна база даних наукових публікацій від Clarivate Analytics. Science Citation Index Expanded (природничі науки), Social Sciences Citation Index (суспільні науки), Arts and Humanities Citation Index (мистецтво та гуманітарні науки), Emerging Sources Citation Index, Conference Proceedings Citation Index (матеріали конференцій), Book Citation Index (наукові книги). Master Journal List (MJL). Умови включення журналу до «філадельфійського списку».

Особливості функціонування наукометричної бази даних Scopus від корпорації Elsevier. Тематично-типологічне охоплення, політика відбору джерел для індексування, інструментарій. SCIMago Journal Rank.

Поняття цитованості. Імпакт-фактор. Journal Citation Reports (JCR). Квартили журналів. Індекс Гірша. Цифрові ідентифікатори DOI.

Google Scholar: пошук наукової інформації, бібліотека та внутрішні наукометричні дані.

Index Copernicus (IC) – польська наукометрична база даних, платформа з індексування, ранжування та реферування наукових журналів.

Open Science in Ukraine (OSU) – проект з комплексної підтримки наукових журналів у Інтернеті. Платформа Open Journal Systems.

Бібліометрика української науки від Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Ініціатива створення Open Ukrainian Citation Index.

Недобросовісні практики використання наукометричних інструментів.

ТЕМА 2.3. НАУКОВІ ЖУРНАЛИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.

Наукові видання: поняття, види і основні функції. Державний стандарт України 3017-2015 «Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

Науковий журнал як засіб оприлюднення наукових результатів. Функції наукового журналу. Науково-теоретичні, науково-практичні та науково-методичні журнали. Традиційні та електронні наукові журнали. Жанрове охоплення публікацій наукових журналів.

Відкритий доступ і рецензовані журнали: сучасні бізнес-моделі. Аналіз та підбір наукових видань для оприлюднення власних наукових досліджень. Неформальні критерії престижності, політика видавництва стосовно авторів та читачів.

Фахові журнали. Політика МОН щодо фахових журналів. Вітчизняні фахові і зарубіжні журнали за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Вітчизняні журнали в Scopus і Web of Science. Мовні компетентності науковця як чинник інтеграції отриманих результатів у світовий науковий простір. Вимоги до оформлення рукописів.

«Сліпе», «подвійне сліпе» і «потрійне сліпе» рецензування. Наукова рецензія: підходи до написання, значення для підвищення ефективності наукових публікацій і розвитку академічної культури дослідника.

Хижацькі журнали.

ТЕМА 2.4. ІНТЕГРАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ НАУКОВИХ РЕСУРСІВ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ.

Системи організації знань (СОЗ): поняття і види за ступенем семантичного узагальнення (лексикографічні, інформаційно-пошукові, концептуальні).

Лексикографічні СОЗ: глосарії, словники, довідники.

Інформаційно-пошукові СОЗ: авторитетні файли, предметні рубрики, системи класифікації, тезауруси.

Концептуальні СОЗ: семантичні мережі, фрейми, онтології.

Зведені каталоги бібліотек як інструмент пошуку і навігації. WorldCat.

Бібліотечні класифікації як засіб організації знань. Бібліографічні посібники: поняття і типи.

Концепція Веб 3.0 (Семантичний Веб). Бібліотека 3.0. (Семантична бібліотека): поняття і властивості.

Комплексні інформаційні бібліотечні ресурси з інтелектуальним доступом. База знань: поняття і основні властивості (інтегрованість, структурованість, спеціальні формати знань, інтелектуальний доступ). Знанневий ресурс як семантична надбудова над іншими інформаційними ресурсами бібліотеки. Основні компоненти комплексного знанневого ресурсу бібліотеки.

Проблемно-орієнтовані бази знань бібліотек як джерельна база соціогуманітарних досліджень. Інтегрований науковий інформаційний портал «Наука України: доступ до знань» як інструмент організації і представлення вітчизняного наукового середовища: функції, структура (НБУВ), електронна бібліотека «Культура України» (Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого), інтегрований галузевий інформаційний ресурс на базі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

ТЕМА 2.5. УПРАВЛІННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИМИ ДАНИМИ І УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ.

Роль знання в інформатизованому суспільстві. Формалізовані, неформалізовані, явні і неявні знання. Документовані знання. Класифікація документованих джерел знань.

Поняття даних наукових досліджень (дослідницьких даних), їх життєвий цикл (створення, обробка, аналіз, збереження, надання доступу, повторне використання). Правила цитування дослідницьких даних.

Анотації, теги і метадані як інструменти навігації у масиві формалізованих знань.

Управління знаннями: поняття і функції. Основні етапи розвитку теорії управління інформаційними ресурсами і знаннями. Інтелект як складова методології управління знаннями. Інтелектуальний капітал.

Концептуальні моделі управління знаннями.

Ідентифікація, трансфер (залучення, надання, поширення, обмін), створення,

нагромадження, селекція, сполучення, записування, зберігання (утримування), оцінювання (дослідження корисності), застосування знань.

Сценарії управління знаннями: кодифікація, персоналізація, кастомізація. Пакети знань.

Технологічні сервіси управління знаннями.

Система управління знаннями як комплекс принципів, методів, засобів, множин інформації, людей і мережі їх взаємних зв'язків, який дає змогу прийняти і реалізувати стратегії управління знаннями для досягнення визначених цілей. Архітектура системи управління знаннями.

Комунікації в системі управління знаннями.

Норми і цінності організації, що самонавчається. Корпоративна культура як чинник ефективності управління знаннями.

Наукова політика і управління знаннями в науці. Атестація наукових працівників. Присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань.

ТЕМА 2.6. ПЕРСОНАЛЬНА НАУКОВА ІДЕНТИФІКАЦІЯ. УПРАВЛІННЯ НАУКОВОЮ РЕПУТАЦІЄЮ

Репутація і довіра як базові цінності наукової спільноти. Науковий імідж і наукова репутація: шляхи формування і засоби управління. Фактор часу у побудові іміджу науковця і формуванні наукової репутації. Публікаційна активність і академічна культура як чинники формування позитивного наукового іміджу і підтримки наукової репутації. Дотримання академічної доброчесності у формуванні наукової репутації. Можливі репутаційні ризики в академічному середовищі. Необерненість репутаційних втрат.

Індивідуальна репутація науковця і репутація та імідж організації.

Індивідуальні профілі науковця як інструмент формування наукового іміджу і репутації. Керування індивідуальними профілями у Scopus, GoogleScholar, Research ID, OrcID.

Резюме і мотиваційний лист.

Іміджевий потенціал соціальних мереж. Українська наукова блогосфера: Scientific Social Community, Ukrainian Scientists Worldwide тощо.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1.	Тема 1.1. Наукове мовлення і академічна культура дослідника	2
2.	Тема 1.2. Публікаційна активність науковця: вимоги і стратегії	2
3.	Тема 1.3. Культура академічної доброчесності і академічний плагіат	4
4.	Тема 1.4. Наукова стаття як основний вид наукових публікацій: вимоги і композиційна структура. Модель IMRaD	2
5.	Тема 1.5. Дисертаційна робота як наукова праця кваліфікаційного характеру	2
6.	Тема 1.6. Етика та етикет наукової взаємодії	4
7.	Тема 2.1. Наукові ресурси відкритого доступу	2
8.	Тема 2.2. Міжнародні наукометричні бази даних	2
9.	Тема 2.3. Наукові журнали в системі наукової комунікації	4
10.	Тема 2.6. Персональна наукова ідентифікація. Управління науковою репутацією	4
Усього годин		28

ВИДИ РОБІТ І ЗАВДАНЬ. ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАВЧАННЯ

Види робіт для осмислення понять і практичного засвоєння курсу:

- опрацювання лекційного матеріалу, джерел і літератури до курсу;
- навчальна і наукова дискусія;
- розв'язання кейсів;
- аналіз та аналітико-синтетичне опрацювання наукових текстів: анотування, реферування, структуризація;
- оформлення бібліографічних посилань за провідними міжнародними стандартами;
- написання наукових текстів;
- робота з конструктором ліцензій Creative Commons;
- робота з інтернет-ресурсами (зокрема репозитаріями і науковими журналами відкритого доступу), пошуковими системами та базами даних (Google (<https://www.google.com/>); Google Академія (<https://scholar.google.com.ua/>); Base (<https://www.base-search.net>); WorldCat (<https://www.worldcat.org/>); Directory of Open Access Journals (<https://doaj.org/>); ResearchGate (<https://www.researchgate.net/>); Web of Science; Scopus.
- підготовка рефератів.

Інструментарій курсу:

1. Комп'ютерне обладнання або мобільні пристрої, інтернет-з'єднання.
2. Система Moodle.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Оцінювання здійснюється на основі принципів об'єктивності, позитивності, самостійності, науковості, повноти та з позицій дотримання академічної доброчесності та нормативних документів і реалізується через застосування поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль передбачає оцінювання роботи студентів під час аудиторних занять, виконання ними самостійної роботи, підсумкове оцінювання здійснюється по завершенні вивчення студентами курсу.

Відвідування аудиторних занять є обов'язковим і оцінюється в балах за накопичувальною системою. У випадку відсутності студента на занятті з поважної причини він має право відпрацювати пропущене заняття згодом, але не пізніше наступного дня після закінчення аудиторних занять.

Знання і уміння студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Аудиторна робота студентів упродовж вивчення курсу (під час лекційних і практичних занять) оцінюється максимум у 17 балів (з яких 3 бали – робота на лекційних заняттях (з розрахунку 0,25 бали за одне лекційне заняття), 14 балів – виконання практичних завдань (з розрахунку 1 бал за одне практичне заняття)). У 8 балів оцінюється самостійна робота студента під час вивчення дисципліни.

Оцінка за роботу студента під час аудиторних занять визначається з урахуванням рівня змістовності й аргументованості його відповідей, демонстрування ним ступеня опрацювання рекомендованої літератури, активності.

Підсумковий контроль знань відбувається у вигляді тестування, за результатами якого студент може отримати максимум 75 балів. Тест містить 50 завдань (3 варіанти). Правильна відповідь на кожне питання тесту оцінюється в 1,5 бали. Студент отримує 0 балів за кожне завдання (неправильна відповідь) якщо він:

- а) позначив неправильний варіант відповіді;
- б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є вірний;
- в) не позначив жодного правильного варіанта відповіді.

Списування та несамостійне виконання студентами передбачених програмою курсу завдань суворо забороняється. У випадку виявлення випадків недоброчесних академічних практик результати такої роботи не зараховуються, у випадку систематичного повторення недоброчесних академічних практик студент може бути не допущений до складання іспиту.

За результатами проведення підсумкового контролю та роботи студента впродовж навчального семестру виводиться сумарна кількість балів, на підставі якої викладачем ухвалюється рішення про складання / не складання іспиту.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	не зараховано	FX	30-49
		F	0-29

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Джерела:

1. Деякі питання державної атестації наукових установ: Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2018 р. № 1008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1504-18>(дата звернення: 14.08.2019).
2. ДСТУ 3017:2015 Видання. Основні види. Терміни та визначення. Чин. від 2016-01-07. К. : Держспоживстандарт України, 1995. 19 с.
3. Етичний кодекс вченого: Постанова загальних зборів НАН України від 15.04.2009 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09> (дата звернення: 14.08.2019).
4. Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ Національної академії наук України: Постанова Президії НАН України від 15.03.2017 р. № 75. URL: <https://cutt.ly/WgOiEsa> (дата звернення: 14.08.2019).
5. Про вищу освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>(дата звернення: 14.08.2019).
7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. URL: <https://cutt.ly/RgOimtn> (дата звернення: 14.08.2019).
8. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16> (дата звернення: 14.08.2019).
9. Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України: Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 р. № 32. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18> (дата звернення: 14.08.2019).
10. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>(дата звернення: 14.08.2019).
11. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.10.2012 р. № 1112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1851-12> (дата звернення: 14.08.2019).
12. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16> (дата звернення: 14.08.2019).
13. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF>(дата звернення: 14.08.2019).
14. Про Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах: Лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-8681 від 15.08.2018 року. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/616/61647/1-11-8681.pdf> (дата звернення: 14.08.2019).

Література:

15. Бібліографічні менеджери. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету. URL: http://lib.zsmu.edu.ua/p_bibliografichni_menedzhery.html (дата звернення: 18.08.2019).
16. Борисова Т. Бібліографічні менеджери в роботі дослідника: [презентація] 2017.21.11. URL: <https://cutt.ly/mgOibtE> (дата звернення: 18.08.2019).
17. Бруй О. Відкритий доступ до наукової інформації: університетські відкриті архіви. 2007. 30.09. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/99>(дата звернення: 18.08.2019).
18. Гранчак Т. Ю. Академічна стаття: процес творення чи мистецтво процесу: [презентація до виступу на 7-й Міжнародній науково-практичній конференції "Наукова комунікація в цифрову епоху", що відбулася 28-29 березня 2019 р.]. URL: <https://cutt.ly/7gOyZtU> (дата звернення: 18.08.2019).
19. Гранчак Т. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського як науково-інформаційний центр організації управління знаннями. *Бібліотечний вісник*. 2018. № 2. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2018_2_3 (дата звернення: 18.08.2019).
20. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В. Анохіна Л. П. Етика ділового спілкування: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: <https://subject.com.ua/pdf/71.pdf>(дата звернення: 18.08.2019).
21. Жабін А. О. База даних Web of Science. Версія 5.22. Інструкція користувачу / Нац. бка України імені В. І. Вернадського ; відп. ред. Т. В. Добко. Київ, 2016. 24 с.
22. Зелінська Н. В. «Традиційна» періодика системи сучасної наукової комунікації: тенденції та перспективи. *Наука України у світовому інформаційному просторі* / НАН України. К. : Академперіодика, 2011. Вип. 5. С. 20-27.

23. Касянчук В.О. Типи наукових публікацій у рейтингових журналах гуманітарної тематики. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 13. К.: Академперіодика, 2016. С. 103-106. URL: <https://cutt.ly/hgOyKxI> (дата звернення: 18.08.2019).
24. Клепко С.Ф. Наукова робота і управління знаннями: Навчальний посібник. Полтава: ПОІППО, 2005. 201 с.
25. Коновець О. Сучасна періодика в системі наукової комунікації. *Вісн. Київського Нац. ун-ту ім. Т. Шевченка*. Сер. Журналістика / відп. ред. В. В. Різун. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2008. Вип. 16. С. 9-15.
26. Коновець О. Ф. Фахова та публічна репутація вченого: комунікативний аспект. *Наукові записки Інституту журналістики*. Т. 28. URL: <https://cutt.ly/4gOyHf8> (дата звернення: 18.08.2019).
27. Копанєва В. О. Наукова комунікація: від відкритого доступу до відкритої науки. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2017. № 2. С. 35–45.
28. Кочан І.М. Українська наукова лексика. Міжнародні компоненти в термінології. К.: Знання, 2013. 294 с.
29. Лобузін К. Технології організації знань у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія. К.: НБУВ, 2012. 252 с.
30. Лобузін К. Проблемно-орієнтовані бази знань бібліотек як джерельна база соціогуманітарних досліджень. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр.* Київ, 2015. Ч. 25. С. 115-122.
31. Мацько Л.І., Денискіна Г.О. Українська наукова мова (теорія і практика). Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. 272 с.
32. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
33. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв ; Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. 2019. 41 с.
34. Методические рекомендации по подготовке и оформлению научных статей в журналах, индексируемых в международных наукометрических базах данных / Ассоциация научных редакторов и издателей; под общ. ред. О. В. Кирилловой. Москва, 2017. 144 с.
35. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечноасоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: <https://cutt.ly/7gOyDx2> (дата звернення: 18.08.2019).
36. Мойсєнко І.П. Системи управління знаннями в умовах постіндустріальної економіки. IV Міжнародної наук.-практ. конф. „Маркетинг і логістика в системі менеджменту.” Львів, 2002. 416 с. С. 151-157.
37. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань. Практичний посібник: [препринт]. К.: ДНТБ України, 2019. 33 с. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.2554825> (дата звернення: 18.08.2019).
38. Наукова періодика України та бібліометричні дослідження : [монографія] / Л. Й. Костенко, О. І. Жабін, Є. О. Копанєва, Т. В. Симоненко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. К., 2014. 173 с.
39. Ночвай В. Заходи та інструменти розвитку відкритої науки в Дорожній карті інтеграції України до Європейського дослідницького простору [Презентація до виступу на 6-й Міжнародній науково-практичній конференції "Наукова комунікація в цифрову епоху", що відбулася 29-30 березня 2018 р.] URL: <https://cutt.ly/MgOyYSv> (дата звернення: 18.08.2019).
40. Рекомендації з інсталяції та використання програми для пошуку плагіату Etxt Антиплагиат / [Л.А. Лупаренко] ; Упорядник: Лупаренко Л. А. К.: ІТЗН НАПН України, 2014. 16 с.
41. Рижко І. Електронна періодика у системі наукової комунікації: особливості становлення та функціонування. *Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи*. 2014. № 5-41. 6 (5). С. 52-56.
42. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) : лист Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 р. № 1/9-650.
43. Сацик В. Сучасні стандарти академічного письма для молодих дослідників: передові практики європейських університетів та видавництв [презентація]. URL: <https://cutt.ly/2gOyRIK> (дата звернення: 18.08.2019).
44. Семенов О.М., Рудь О. М. Культура наукової української мови. 2-ге вид. К.: ВЦ «Академія», 2012. 216 с.
45. Ситник Й. С. Управління знаннями як складова процесу інтелектуалізації систем менеджменту підприємств. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 8. С. 354-360.
46. Сільченко Ю. Сучасні інструменти для формування іміджу вченого. Проблеми та інновації в

природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: [матеріали IV Міжнар. наук.-практ.-інтернетконф. (м. Кропивницький, 10-21 квітня 2017 р.)] / За заг. Ред. М.І. Садового та ін. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2017. С. 37-40.

47. Соловяненко Д. Політика індексації видань у науко метричних базах Web of Science та SciVerse Scopus. *Бібліотечний вісник*. 2012. № 1. С. 6–21.

48. Тихонкова І. Ефективне використання комплексу ресурсів Web of Science у науковій діяльності [презентація]. 2016. URL: <https://cutt.ly/MgOt0RE> (дата звернення: 18.08.2019).

49. Тихонкова І. Підбір та аналіз наукових видань для публікації власних досліджень [презентація]. URL: <https://cutt.ly/qgOtVP0> (дата звернення: 18.08.2019).

50. Туріянська М. М. Комунікації в системі управління знаннями. *Вісник економічної науки України*. 2011. № 2. С. 194-196.

51. Управління даними досліджень: навчальна програма курсу для студентів PhD програми НаУКМА / Упорядники Борисова Т.О., Ярошенко Т.О. К.: НаУКМА, 2017. 13 с.

52. Управління знаннями. Підручник. / В. Приймак К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019. 240 с.

53. Управління знаннями та інноваціями : навч. посібник / [А. В. Лобза, А. Л. Бикова, А. П. Гірман, Л. Ю. Семенова О. О. Гетьман та ін.]. Дніпро : УМСФ, 2018. 374 с.

54. Фундаментальні цінності академічної доброчесності : пер. з англ. / Міжнародний центр академічної доброчесності. 2019. 39 с.

55. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.

56. Цибилова Т.Ю., Августан О.М., Сергеев Д.А., Марданов С.А. «Менторство» как элемент методики работы преподавателя в системе высшего профессионального образования. *Современные проблемы науки и образования*. 2017. № 4. URL: <https://cutt.ly/9gOtX3p> (дата звернення: 19.08.2019).

57. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с. URL: <https://cutt.ly/MgOtKQw> (дата звернення: 18.08.2019).

58. Ярошенко Т. О. Наукові комунікації XXI століття: електронні ресурси для науки та освіти України. 2006. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/100> (дата звернення: 18.08.2019).

59. Ярошенко Т. О. Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів. *Вісник Книжкової палати*. 2005. № 10. С. 29-34.

60. Ярошенко Т. О. Технології Веб 2.0 для бібліотек і користувачів: нові можливості розвитку бібліотечного середовища : посіб. для бібліотекарів за прогр. підвищ. кваліфікації / Укр. бібл. асоц., Нац. академія керівних кадрів культури і мистецтв, Центр безперервн. інформ.-бібл. освіти, Головний тренінгов. центр для бібліотекарів; Т. О. Ярошенко, Т. О. Якушко. К. : Самміт-книга, 2013. 106 с.

61. Яцишин А.В. Особливості розбудови іміджу молодого вченого із використанням цифрових відкритих систем. У Цифрова освіта в природничих університетах: матеріали V Міжнар. наук. конф. НУБіП України, м. Київ, 17-18 жовт. 2018 р. РВВ НУБіП, м. Київ, Україна. С. 89-92.

62. Goldfarb, T. D., Pritchard M. S. Ethics in the Science Classroom: An Instructional Guide for Secondary School Science Teachers With Model Lessons for the Classroom. URL: <https://www.onlineethics.org/File.aspx?id=33732> (accessed: 14.08.2019).

63. Nazarovets S. Проект Open Ukrainian Citation Index (OUCI): ідея, принцип роботи та перспективи розвитку. *Інтелектуальна власність*. 2019. № 3. URL: <https://cutt.ly/MgOtS6r> (дата звернення: 18.08.2019).

64. Plan S. Making full and immediate Open Access a reality. URL: <https://cutt.ly/hgOtFZj/> (accessed: 14.08.2019).

65. Plan U: A proposal to achieve universal access to scientific and medical research via funder preprint mandates. URL: <http://planu.org/> (accessed: 14.08.2019).

66. Weingart P., Huppauf B. *Science Images and Popular Images of the Sciences*. 2008. Routledge. 346 p.